

[Oluf Pedersen.]

Jeg vil i denne forbindelse tilføje, at der foreligger oplysninger, som bekræfter, at hvis man har indrettet et samfund på grundskyld — og det gør man jo nu for disse brugs vedkommende — har man lettet finansieringen af selveje indenfor landbruget, hvad der er af meget stor betydning.

Vi må derfor tilslutte os, at der gives jordkøbslån, så længe det er nødvendigt — det drejer sig om en snes tusind kroner pr. ejendom — men vi må selvfølgelig, når det gælder jord, have gennemført fælles eje af jorden med betaling af det, som det er naturligt man betaler for selveje. Det fremgår jo af lovforslaget, at den jord, som er i statens eje, bliver solgt. Jeg vil gerne fremhæve dette. Der står udtrykkeligt, at den bliver afhændet af staten, solgt til husmændene, imod, at de forpligter sig til at svare jordrente, hvorefter de er selvejere mod at svare til denne prioritet, som altså svinger med konjunkturerne.

Det må derimod siges at være noget anderledes med finansieringen af byggeriet. Efter lovforslaget kan der ydes op til 62 000 kr. som byggelån, hvoraf kun ca. to femtedele skal forrentes. Jeg vil gøre den bemærkning, at der er her tale om større lån, end der ydes til boligbyggeriet, men iøvrigt svarer betingelserne så nogenlunde til den ordning, der gælder for dette. Der er ikke væsentlig forskel udover, at der er tale om større lån, og det står jo i forbindelse med, at det for byernes vedkommende kun drejer sig om lån til boliger, medens det her også drejer sig om investering i erhverv. Samfundsmæssigt ligger det således, at for byernes vedkommende kan man af hensyn til beskæftigelsen og mulighederne for befolkningen heller ikke nøjes alene med boliger, der skal man også etableres og have erhverv, og hvis hjælpen til boligbyggeriet i byerne og til erhvervene bliver lagt sammen, er der tale om større beløb end det, man ved en lov som denne giver pr. mand, pr. familie.

Nu gælder det dog for byernes vedkommende, at her har man normalt ikke statsfinansiering, men til gengæld er det ordnet sådan, at en stor del af industrien, hele den beskyttede industri, oppebærer store varefordyrende tilskud fra den arbejdende befolkning og her i første linie fra det danske

landbrug, og jeg mener fortrinsvis fra husmandsbruget. Det er et forhold, som man må tage i betragtning. Landbruget som helhed har jo ingen beskyttelse, sådan som visse dele af industrien har det, men derimod det modsatte. Det er derfor, det er billigere at leve her end i andre lande. Jeg så fornylig, at et socialdemokratisk blad havde opgjort, at det i Sverige — det var en undersøgelse, der er et par år gammel — var 35 pct. dyrere at leve end her i landet. Det står i forbindelse med, at vi har for billige landbrugsprodukter, og det står også i forbindelse med, at vi har en forholdsvis lav toldbeskyttelse; det er naturligt, at det kommer befolkningen til gode, men det er urimeligt, at man skal svare denne særavgift til industrien.

Jeg finder anledning til at gøre opmærksom på — for der er mange, der forarges over den støtte, der gives til husmandsbrug, og som jeg også mener man kunne undvære, hvis man havde indrettet samfundet ordentligt i stedet for at måtte bøde på de fejl, der er begået — at den byrde, som hviler på landbruget, fordi det må betale for andres beskyttelse, i hovedsagen kan regnes ud på grundlag af det samfundsmæssige udbytte, og det kan og må opgøres sådan; det samfundsmæssige udbytte for de store brug er kun 1 000 kr. pr. ha, medens det for små brug er 1 700 kr. pr. ha, så husmandsbruget kommer til at betale langt, langt mere af denne beskyttelse end det store brug, der altså bliver begunstiget på husmandsbrugets bekostning. Det er dette forhold, som gør, at man må hjælpe de små brug. I det øjeblik, det er blevet ordnet således, at man kan få jord uden købesum, i det øjeblik, man får de rigtige byggepriser frem og undgår en særlig toldbeskyttelse, for ikke at tale om den beskyttelse, der sker ved at opretholde importreguleringen, vil husmandsbruget have bedre vilkår, endda langt bedre vilkår, end i dag, selvom husmændene selv skal betale alt, hvad det koster at bygge. Her er i virkeligheden kun tale om at hjælpe husmandsbrugene ved at erstatte dem noget af det tab, de lider, men på den anden side er det klart, at vi bør se at komme ud af dette og få forholdene ændret.

Jeg kunne tænke mig, at man gjorde det på den måde, at man straks gik til fuld-